

Beskrivning av Svenska Röda Korsets trygghetsarbete

Fastställd av HR-chef

2021-09-01

Svenska Röda Korset

Dokument fastställt av HR-chef

Datum 2021-09-01

Gäller till och med datum Tillsvidare

Revideras och följs upp av (ägare) HR-chef, HR

Innehållsförteckning

1	EN TRYGG VERKSAMHET	3
1.1	Bakgrund	3
2	TRYGGHETSARBETE	3
2.1	Ställningstagande	3
2.2	Policyer	4
2.3	Riktlinjer och rutiner	4
2.4	Handböcker, rutiner och e-kurs	5
2.5	Förebyggande trygghetsarbete	5
3	HANTERING AV TRYGGHETSÄRENDEN	6
3.1	Anmälan enligt klagomålsriktlinjen	6
3.2	Åtgärder i trygghetsärenden	7

1 EN TRYGG VERKSAMHET

1.1 Bakgrund

Svenska Röda Korsets ändamål är att förhindra och lindra mänskligt lidande var och när det än förekommer, skydda liv och hälsa och säkerställa respekt för varje människas värde. Principen att inte orsaka skada ska vara central i allt arbete inom Svenska Röda Korset¹.

Syftet med detta dokument är att beskriva hur Svenska Röda Korset arbetar för att säkerställa att de människor som är engagerade i våra verksamheter och som på annat sätt kommer i kontakt med dessa är skyddade från övergrepp, våld, utnyttjande, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och annan kränkning. Vi kallar detta för vårt trygghetsarbete. På engelska går det under benämningen safeguarding.

Ärenden som handlar om övergrepp, våld, utnyttjande, trakasserier, diskriminering och annan skada som åsamkats av rödakorsare mot annan rödakorsare, mot vår målgrupp eller mot samarbetspartner har vi valt att kalla trygghetsärenden.

Säkerhetsfrågor gällande riskbedömningar som rör personlig säkerhet eller egendom ligger utanför det vi valt att omfatta inom ramen för vårt trygghetsarbete.

Dokumentet beskriver:

- vårt ställningstagande mot övergrepp, våld, utnyttjande, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och andra kränkningar
- de policyer, riktlinjer och rutiner som finns för att säkerställa en trygg verksamhet
- hur vi bedriver vårt trygghetsarbete
- hur vi hanterar trygghetsärenden

2 TRYGGHETSARBETE

Vårt trygghetsarbete är inriktat på att förebygga övergrepp, våld, utnyttjande, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och andra kränkningar. Grunden ligger i våra policyer, riktlinjer och rutiner som finns på vårt öppna intranät Rednet. De bidrar till att bygga den organisationskultur och de beteenden som ska prägla våra verksamheter. De ger vägledning i hur vi bygger en trygg verksamhet, hur vi hanterar överträdelse av policyer och riktlinjer och hur vi följer upp trygghetsärenden.

2.1 Ställningstagande

Svenska Röda Korset har nolltolerans mot övergrepp, våld, utnyttjande, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och andra kränkningar i våra verksamheter. Det gäller

---

¹ Skydd är aktiviteter för att skydda människor mot kränkningar av deras rättigheter och motverka skada hos Svenska Röda Korsets målgrupper. Ett grundläggande skyddsperspektiv innebär att ha förmågan att identifiera skyddsbehov hos våra målgrupper och vidta relevanta åtgärder. Ett grundläggande skyddsperspektiv innebär dock inte att vi måste tillgodose samtliga skyddsbehov, utan att vi har en förmåga att prioritera och agera på dem. Ett grundläggande skyddsperspektiv innebär även en förmåga att tillgodose skyddsbehov utan diskriminering och med beaktande av genus- och mångfaldsperspektiv.

rödakorsare emellan och i förhållande till våra målgrupper och andra som kommer i kontakt med våra verksamheter.

2.2 Policyer

Svenska Röda Korsets policyer visar på vår hållning i en fråga och slår fast principer som vägledning för agerande och bedömningar från fall till fall i vår verksamhet. Policyer beslutas av styrelsen och ägs av stabschefen.

Här listas de policyer vi har för att för att säkerställa en trygg verksamhet:

- **Antidiskrimineringspolicy**

Uttrycker Svenska Röda Korsets grundläggande positioner och agerande i frågor som rör diskriminering och inkludering och hur vi säkerställer nolltolerans mot alla former av diskriminering, rasism, intolerans och andra avhumaniserade åsikter inom vår organisation.

- **Antikorrupsionspolicy**

Beskriver vad som gäller för Svenska Röda Korset som organisation avseende korrupsion och bedrägeri och hur vi säkerställer vår nolltolerans mot alla former av bedrägeri och korrupsion.

- **Frivilligpolicy**

Tydliggör Svenska Röda Korsets ansvar, synsätt och åtagande avseende alla frivilliga och frivilligverksamheter och hur vi säkerställer främjandet av frivilligas säkerhet i verksamheten.

- **Skyddspolicy**

Beskriver hur Svenska Röda Korset ska arbeta för att säkerställa att alla våra verksamheter har ett grundläggande skyddsperspektiv. Det betyder att kunna identifiera skyddsbehov hos våra målgrupper.

- **Uppförandekod och instruktion om visselblåsning**

Svenska Röda Korsets uppförandekod och instruktion om visselblåsning beskriver hur vi säkerställer att alla rödakorsare i sitt dagliga arbete visar respekt för varje människas värde och inte begår övergrepp.

2.3 Riktlinjer och rutiner

Svenska Röda Korsets riktlinjer beskriver rekommenderade sätt att agera och fastslår absoluta gränser och ska-krav för tjänstepersonsorganisationen och är vägledande för insatser i fält och kan vara vägledande i kretsars verksamhet. De kan även uttrycka vår grundläggande uppfattning i en sakfråga i form av direktiv, föreskrifter, handlingsordningar, arbetsordningar, delegationsordningar eller positioner. Riktlinjer beslutas av antingen styrelsen, generalsekreteraren eller den avdelningschef till vilken generalsekreteraren har delegerat ansvaret.

Följande riktlinjer är relaterade till arbetet för att säkerställa en trygg verksamhet:

Riktlinje för:

- Arbetsmiljö

- Bakgrundskontroll
- Incidenthantering (rutin)
- Klagomål
- Kränkande särbehandling
- Skydd av personuppgifter
- Utbildning

2.4 Handböcker, rutiner och e-kurs

Våra handböcker och rutiner beskriver hur vi konkret kan arbeta med frågeställning. Följande dokument finns som stöd för att säkerställa en trygg verksamhet:

- Verksamheter där barn deltar (rutin)
- Handbok i skyddsarbete ”Handbok i att göra säkra hänvisningar”
- E-kurs ”Att arbeta med ett grundläggande skyddsperspektiv”

2.5 Förebyggande trygghetsarbete

Rekrytering

Rödakorsare som anställs i tjänstepersonsorganisationen och i vår internationella verksamhet genomgår bakgrundskontroll i enlighet med fastställd riktlinje och kontroll i enlighet med The Inter-Agency Scheme for the Disclosure of Safeguarding-related Misconduct in Recruitment Process within the Humanitarian and Development Sector innan de erbjuds anställning. Inter-Agency Misconduct Disclosure Scheme består av tre huvudåtaganden:

- Ett åtagande att i samband med rekrytering systematiskt kontrollera med tidigare arbetsgivare om det finns någon anledning att misstänka slutkandidat för involvering i sexuella övergrepp (Sexual Exploitation and Abuse, SEA).
- Ett åtagande att systematiskt svara på sådana kontroller från andra organisationer som anslutit sig till programmet
- Ett åtagande att på årsbasis rapportera hur många incidenter av sexuell karaktär vi har haft, hur många kontroller vi själva har utfört och hur många kontroller vi svarat på för andra organisationers räkning.

Anställning och introduktion

Alla nya rödakorsare signerar vår uppförandekod och genomgår grundläggande utbildning i rödakorskunskap, enligt fastställd utbildningstrappa reglerad i riktlinjen för utbildning. Vissa utbildningar, såsom den i uppförandekoden, ska genomföras på årsbasis vilket följs upp på individnivå genom vår lärplattform Learnster.

Rödakorsare som engageras i vår internationella verksamhet får en informationsbriefing inför sina uppdrag. I denna görs en genomlysning av Svenska Röda Korsets uppförandekod och vikten av att anmäla trygghetsärenden understryks.

Chefer delegeras arbetsmiljöansvar och genomgår arbetsmiljöutbildning i vilken vikten en trygg organisatorisk och social arbetsmiljö belyses.

Lärande och kompetensutveckling

Vi är en lärande organisation, vilket innebär att vi kontinuerligt lär oss nya saker och ökar den

gemensamma kompetensen. Det gäller även arbetet med hur vi håller våra policyer, riktlinjer och rutiner levande samt hur vi odlar en kultur där trygghetsfrågor lyfts och rapporteras.

Systematiskt trygghetsarbete

Av vår skyddspolicy framgår hur vi ska arbeta för att säkerställa att alla våra verksamheter har ett grundläggande skyddsperspektiv. Av vår riktlinje för arbetsmiljö framgår hur vi arbetar systematiskt med frågor som har att göra med en säker, trygg och hälsosam arbetsmiljö i våra verksamheter.

Såväl skydds- som arbetsmiljöarbetet genomförs i fyra steg. Vår strävan är att skapa en organisationskultur som uppmuntrar till dialog om trygghetsfrågor och som visar att trygghetsärenden tas på största allvar.

Steg 1: Undersökning

Inför uppstart av all verksamhet görs en undersökning dels av risker för utsatthet, diskriminering och skyddsbehov dels av hinder för människors säkerhet, värdighet och rättigheter. Undersökningen uppdateras och utvärderas regelbundet. Inom organisationen gör vi även regelbundna arbetsmiljömätningar i vilka vi bland annat undersöker upplevd trygghet.

Steg 2: Analys

De undersökningar vi gör ligger till grund för analys av orsakerna till eventuella risker och hinder för en trygg verksamhet. Analysen sker på olika nivåer inom organisationen genom att reflektera, analysera och dra slutsatser kring varför det eventuellt finns brister i trygghetsarbetet.

Steg 3: Åtgärder

När undersökning och analys är genomförd vidtar vi de förebyggande och främjande åtgärder som vi bedömer att det behövs. Syftet med åtgärderna är att undanröja de risker eller hinder som ligger i vägen för en trygg verksamhet.

Steg 4: Uppföljning och utvärdering

Efter vidtagna åtgärder sammanställer vi på årsbasis en rapport över trygghetsärenden, incidenter och visselblåsning för att följa upp ärenden och säkra att hantering har skett enligt våra rutiner och dra slutsatser för förebyggande trygghetsarbete.

3 HANTERING AV TRYGGHETSÄRENDEN

Det är varje rödakorsares ansvar och skyldighet att omgående anmäla trygghetsärende eller misstanke om trygghetsärende. Anmälan sker i enlighet med vår klagomålsriktlinje som hittas på såväl vår externa webbplats som på vårt intranät Rednet.

3.1 Anmälan enligt klagomålsriktlinjen

Anmälan av trygghetsärenden sker i enlighet med vår klagomålsriktlinje. Trygghetsärenden ska hanteras skyndsamt och med personlig integritet och trygghet som prioritet i varje enskilt fall. De åtgärder som vidtas i samband med ärendet ska stå i proportion till den skada som skett, vilket betyder att innan beslut om åtgärder tas ska alla parter höras, att hänsyn och respekt visas alla inblandade och att alla risker och konsekvenser bedöms.

3.2 Åtgärder i trygghetsärenden

En första åtgärd i trygghetsärenden brukar vara klargörande samtal. Metoden beskrivs i riktlinjen för Kränkande särbehandling. Syftet med klargörande samtal är att klargöra vad som skett för att skapa grund för att kunna identifiera risker och konsekvenser och fatta beslut om lämpliga åtgärder. Klargörande samtal utmynnar vanligtvis i någon form av handlingsplan.

Ett trygghetsärende som bedöms vara allvarligt leder till en utredning som i sin tur kan leda till disciplinära åtgärder för den som agerat i strid med våra policyer och riktlinjer och hotat annans trygghet. Agerande som är brottsligt polisanmäls.

Efter vidtagna åtgärder avslutas ärendet och registreras i vårt register för trygghetsärenden i enlighet Dataskyddsförordningen (GDPR). Statistik över trygghetsärenden sammanställs årligen av HR-avdelningen och utgör del i Svenska Röda Korsets rapportering över incidenter i verksamheten.